

MBS050

ARIEL HUNGARY - BIBLIATANÍTÁSOK

A SZENTHÁROMSÁG

Dr. Arnold Fruchtenbaum

BIBLIATANITASOK@GMAIL.COM

Tartalom

BEVEZETŐ

- A. Arianizmus
- B. Szabellianizmus
- C. Szocinianizmus
- D. Unitarianizmus
- E. Triteizmus

I. AZ ISTENSÉG PLURALITÁSA, TÖBBSZEMÉLYŰSÉGE

A. Az istenség pluralitása az Ószövetségben

1. Az Elohim többes számú főnév
2. Az Elohim szóval használt többes számú igék
3. Az Elohim főnév alkalmazása két személyre
4. A JHVH név alkalmazása két személyre
5. Többes számú főnév: Adonai
6. Többes számú személyes névmások
7. Többes számú melléknevek
8. Jehova Angyala
 - a. Az egyediség példái
 - b. Az egyediség más bibliai bizonyítékai
9. Isten Fia
 - a. 2. Zsoltár
 - b. Példabeszédek 30:4
10. Az Isten-ember fogalma
 - a. I. Mózes 4:1
 - b. Ézsaiás 9:6-7
 - c. Jeremiás 23:5-6
 - d. Zakariás 13:7
11. A Szentlélek

B. Az istenség pluralitása az Újszövetségben

II. AZ ISTENSÉG EGYSÉGE

A. Az istenség egysége az Ószövetségben

1. Ugyanazon kép és hasonlatosság

2. Egyes számú igék használata többes számú főnevekkel
 3. Egyes és többes szám együttes használata
 4. Az összetett egy használata
 - a. Ehad
 - b. Yahid
 5. Jehovát egynek nyilvánítják
- B. Az istenség egysége az Újszövetségben

III. AZ ISTENSÉG SZENTHÁROMSÁGA

- A. Az istenség Szentháromsága az Ószövetségben
1. Ézsaiás 42:1
 2. Ézsaiás 61:1
 3. Ézsaiás 63:7-14
 4. Ézsaiás 48:12-16
- B. Az istenség Szentháromsága az Újszövetségben
1. Kizárólag három személyt neveznek Istennek
 - a. Máté 3:16-17
 - b. Máté 28:19
 - c. János 14:16-17
 - d. I. Korinthus 12:4-6
 - e. II. Korinthus 13:13
 - f. I. Péter 1:2
 2. Csakis három személy rendelkezik Isten jellemzőivel
 - a. Örökkévaló lét
 - b. Mindenhatóság
 - c. Mindentudás
 - d. Mindenütt jelenlét
 3. Csakis három személy ismeri Isten munkáját
 - a. A világegyetem teremtésének munkája
 - b. Az ember teremtésének munkája
 - c. Az ihletés munkája

KÖVETKEZTETÉS

*Ímé az én szolgám, a kit gyámolítok, az én választottam, a kit szívem kedvel, lelkemet adtam ő
belé, törvényt beszél a népeknek.
Ézsaiás 42:1*

BEVEZETŐ

Ez a tanulmány a Szentháromságról vagy Isten hármasságáról szól. A Szentháromság talán legjobb és legegyszerűbb meghatározása az, hogy egyetlen Isten létezik, ám az istenség egységében három örök, egymással egyenlő személy van, akik ugyanolyanok lényegükben, ám szükségszerű létezésüket tekintve különbözőek. Az Írásban ez az egyik fő konfliktus övezte terület. Izrael és az egyház történelmének folyamán hatalmas ellenkezést váltott ki Isten hármasságának elve. „Hogyan lehet Isten egy és ugyanakkor három?” Ez ellentmondásnak tűnik. Az egyháztörténelemben öt fő tévedést látunk a Szentháromság tana kapcsán. Némelyek közülük ősi tévedések, ám mindnyájuknak létezik modern megfelelője.

A. Arianizmus

Az arianizmus egyike a korai egyház eretnekségeinek. Az arianizmus az Arius nevű egyházi vezetőtől ered, aki azt tanította, hogy Isten az Atya, Isten a Fiú és Isten a Lélek lényegüket, természetüket tekintve nem ugyanazok, hanem különbözőek. Az arianizmus szerint kizárólag Isten az Atya örökkévaló. Isten az Atya a Fiút minden más előtt teremtette; aztán minden más a Fiún keresztül lett teremtve, aki maga is teremtett lény. Arianizmusról ma már nem beszélünk, ám elméletük jelenleg is létezik különféle kultuszokban, például a Jehova tanúinál és a mormonoknál, akik szintén tagadják a Fiú örökkévaló létét, és azt tanítják, hogy a Fiút Istent az Atya teremtette.

B. Szabellianizmus

A második tévedés a szabellianizmus, mely modalizmus vagy modalista monarchizmus néven is ismert. A szabellianizmus azt tanítja, hogy egyetlen személyiség létezik, nem három, ám ez a személyiség három különböző módon leplezi le magát. Amikor a teremtőről vagy a törvényadóról beszélünk, akkor úgy leplezi le magát, mint az Atya. Amikor a megváltásról van szó, akkor úgy, mint a Fiú. S alkalom adtán, amikor az újjáteremtésről vagy megszentelésről van szó, akkor a személy Szentlélekként leplezi le magát. Tehát teremtő és törvényadó mivoltában az Atyaként, szabadító mivoltában a Fiúként, újjáteremtő és megszentelő mivoltában, pedig a Szentlélekként jelenik meg. Ma ezt a tévedést a keresztény világ bizonyos szegmensében tanítják, például a „csak Jézus” (Jesus Only) mozgalomban. Ők azt állítják, hogy csak Jézus az Isten, és Jézus az Atya, Jézus a Fiú és Jézus a Szentlélek. A „csak Jézus” mozgalom modern tanítása tagadja a Szentháromságot, és az ősi szabellianizmus feléledése.

C. Szocinianizmus

A harmadik tévtanítás, amely megfertőzte az egyházat a „szocinianizmus”, vagy másik néven „dinamikus monarchizmus”. A szocinianizmus leértékeli a Szentháromságot, s a három személyt nem látja egymással egyenlőnek, hanem annak minden egyes személyét alacsonyabb rendűnek találja az azt megelőzőnél. Azt tanították, hogy kizárólag az Atya Isten. A Fiú nem Isten, és a Szentlélek sem Isten, csakis az Atya igazán Isten. A Fiú csupán ember, a Szentlélek pedig nem személyiség, hanem csak isteni befolyás. Ez is gyakori tanítás bizonyos kultuszok, szekták köreiben.

D. Unitarianizmus

A negyedik tévtanítás az „unitarianizmus”, amely egyszerűen tagadja a Szentháromság létét. Tagadja, hogy az Istenség három, egyenlő személyből áll. Tagadja a hármasszemélyiséget, s ebből a szempontból nagyon hasonlít a Judaizmusra.

E. Triteizmus

Az ötödik tévtanítás neve „triteizmus”. Olyan ez, mint a politeizmus, a többistenhit ám az istenek számát háromra korlátozza. Ez az Istenség egységének tagadása. Három istent ismer el az egyetlen Isten három személyisége helyett. Míg az unitarianizmus tagadja a három személyiséget, és csakis az egyetlen Istent ismer el, addig a triteizmus tagadja a három személyiségét, és különálló isteneknek látja őket.

Természetesen a fenti öt nézet közül egy sem foglalkozik megfelelően az Írással, ami világosan tanítja a hármasszemélyiség elvét. Az Istenségre vonatkozó igaz, biblikus tanításnak három különböző területet kell körülölelnie: először is az „Istenség többszemélyiségét”, másodsor, az „Istenség egységét”, és harmadszor, az „Istenség hármasságát”.

I. AZ ISTENSÉG PLURALITÁSA, TÖBBSZEMÉLYŰSÉGE

Témánk első területe az Istenség pluralitása, többszemélyűsége. Ezt két meghatározott kategóriában tanulmányozzuk.

A. Az istenség pluralitása az Ószövetségben

Az első kategóriában az Ószövetség több esetben világosan tanítja az istenség pluralitását.

1. Az Elohim többes számú főnév

A leggyakrabban használt héber szó Istenre az *Elohim* kifejezés, amelynek jelentése „Isten”, s melyet mind az igaz Isten, mind pedig a számos hamis isten megnevezésére használnak. I. Mózes 1:1 így szól: *Kezdetben Isten, Elohim, teremtette az eget és a földet*. Itt a szót az igaz Istenre használják. Ugyanezt a szót a hamis istenekre is használják például II. Mózes 20:3-ban, és V. Mózes 13:2-ben. A tízparancsolatban az egyik parancsolat szerint: *Ne legyenek néked idegen isteneid, Elohim én előttem*. Itt ugyanazt a szót használják a pogány, idegen, bálványimádó istenekre, mint az egy igaz Istenre. A lényeg az, hogy a héber Elohim többes számú főnév hímnemű, és végződése is többes számú. Amikor a szót az igaz Istenre használják, azt mindig egyes számban fordítják, amikor azonban a hamis istenekre használják, mindig többes számban fordítják. Az a tény, hogy amikor az egy igaz Istenről van szó a héberben többes számú szót használnak, teret ad a pluralitás elméletének. Természetesen ez még nem a többszemélyiség bizonyítéka, hiszen a héber nyelvben létezik a „királyi többes”. Ennek ellenére határozottan teret ad az Istenség személyiségében fennálló pluralitásáról szóló elvek megvitásának.

2. Az Elohim szóval használt többes számú igék

Az Istenség pluralitására vonatkozó második bizonyíték az Ószövetségben az, amikor az Elohim szót többes számú igével használják. Rendszerint amikor az Elohim szót az igaz Istenre használják, akkor egyes számú ige áll mellette. Ez ellentmond a héber nyelvtan szabályainak, hiszen a héber nyelvtanban az igtét egyeztetni kell a főnév nemével és számával. Rendszerint azt várná az ember, hogy a többes számú Elohim főnévhez többes számú igei alak társul. Ez igaz is akkor, amikor az Elohim szót a hamis istenekre használják. Legtöbbször azonban, amikor az Elohim szót az igaz Istenre használják, egyes számú igei alak követi,

kifejezve azt, hogy egyetlen igaz Isten van. Vannak azonban kivételek, és ezek lehetőséget adnak az Istenség pluralitásának vitájára. Például I. Mózes 20:13a így szól: *És lőn hogy a mikor kibujdostata engem az Isten.*

Az itt használt héber ige a „kibujdostata” szóra többes számban van.

Szó szerint így hangzik a fordítás: „És lőn, hogy amikor kibujdostattak (Istenre utalva) engem az Isten.”

Egy másik példa I. Mózes 35:7 *És építe ott oltárt, és nevezé a helyet Él-Béthelnek, mivelhogy ott jelent meg neki az Isten, mikor az ő bátyja előtt fut vala.*

A megjelent szó a héberben itt is többes számban van, vagyis szó szerinti fordításban: „mivelhogy ott megjelentek (megjelentették magukat) neki az Isten”.

A harmadik példa II. Sámuel 7:23-ban található: *„elment volna az Isten, hogy megváltsa magának”.*

Itt a héber elment szó ismét többes számban van, és szó szerint így hangzik: „elmentek ők az Isten, hogy megváltsa”.

A negyedik példa Zsoltárok 58:12-ben található: *bizony van ítélő Isten e földön!*

A héberben az ítélő igealak (magyarban melléknévi igenév) többes számban van, tehát szó szerint így hangzik: „bizony vannak ítélők Isten e földön”.

3. Az Elohim főnév alkalmazása két személyre

Az Istenség pluralitásának harmadik bizonyítéka az Ószövetségben az, hogy az Elohim vagy Isten szót gyakran alkalmazzák két különböző személyiségre ugyanabban a részben. Két példát találunk erre. A 45. zsoltár 7, és 8 versében az író kijelenti: *Trónod oh Isten örökkévaló; igazságnak pálczája a te királyságodnak pálczája. Szereted az igazságot, gyűlölöd a gonoszsgot, azért kent fel Isten, a te Istened öröm olajával társaid fölé.*

Vegyük észre, hogy az Isten szót két különböző személyiségre használja a két versben. Először Istenről beszél, s ezután azt mondja, hogy egy másik Isten kente fel az első Istent az öröm olajával társai fölé. Látnunk kell, hogy ebben a versben az első Elohimot szólítja meg. A második Elohim az első Elohim Istene. Az Istennek az Istene kente fel őt az öröm olajával.

A második példa Hóseás 1:7-ben található: *De a Júda házának megkegyelmezek és megtartom őket az Úr (Jehova), az ő Istenök által; de nem tartom meg őket ív, vagy kard, vagy háború által, sem lovak és lovasok által.*

Ebben a részben Elohim vagyis Isten a beszélő, és ő mondja, hogy megkegyelmez Júda házának, és megmenti őket Jehova által, aki az ő Elohim Istenük. Más szavakkal Elohim vagyis az első Isten megmenti Izraelt Elohim, vagyis a kettesszámú Isten által.

4. A JHVH név alkalmazása két személyre

Az Istenség többszemélyiségének, pluralitásának negyedik bizonyítéka az Ószövetségben az a tény, hogy Isten személyes nevét, mely négy héber betűből áll, s melyet az angol megfelelője szerint JHVH-nak, vagy néha Jehovának fordítanak, egy részen belül két különböző személyre használják. Az első példát I. Mózes 19:24-ben látjuk: *És bocsáta Jehova Sodomára és Gomorára kénköves és tüzes esőt Jehovától az égből.*

Ebben a versben az első Jehova bocsátott kénköves és tüzes esőt a kettesszámú *Jhovától az égből*. Az első Jehova a földön van, ő az, aki korábban Ábrahámval beszélt. Jehova megjelent neki Mamré tölgyesében, és figyelmeztette Sodoma eljövendő pusztulására. Az a Jehova, aki akkor a földön volt, vagyis az egyes számú Jehova, most kénköves és tüzes esőt

bocsátott rájuk a kettesszámú Jehovától, aki a Mennyben volt. A Jehova kifejezést, mely Isten személyes neve, itt két különböző személyre használják.

A második példát Zakariás 2:8-9-ben látjuk: *Mert így szól a Seregeknek Ura: Dicsőség után küldött engem a pogányokhoz, a kik fosztogatnak titeket, mert a ki titeket bánt, az ő szemfényét bántja. Mert imé én felemelem kezemet ellenök, és saját szolgálók prédájává lesznek, és megtudjátok, hogy a Seregeknek Ura küldött engem.*

Ez a vers azt mondja, hogy az egyes számú Jehova a beszélő: *mert így szól a Seregeknek Ura.* Amint beszél, elmondja, hogy a kettesszámú Jehova elküldte egy feladat elvégzésére. Itt is azt látjuk, hogy az egyik Jehova elküldi a másik Jehovát egy meghatározott feladat elvégzésére.

Nem csak az *Elohim* szót, melynek jelentése „Isten”, alkalmazzák két személyre ugyanabban a részben, de Isten személyes nevét is alkalmazzák két különböző személyre ugyanabban a részben.

5. Többes számú főnév: Adonai

Az Istenség többszemélyiségének ötödik bizonyítéka az Ószövetségben a héber *Adonai* szó, melynek jelentése „Úr”. Amikor ezt a szót Istenre használják, mindig többes számban található. A szó egyes számú alakját soha nem használják Istenre vonatkozóan. A héber Úr szó, az Adonai tehát minden esetben többes számban használt Istenre vonatkozóan, és ez is bizonyíték az istenség többességére.

6. Többes számú személyes névmások

Az Istenség többszemélyiségének hatodik bizonyítéka az Ószövetségben az, hogy Istennel kapcsolatban mindig többes számú névmásokat (magyarban többes számú ragozást) használnak. Az egyik példát I. Mózes 1:26a-ban látjuk: *És monda Isten: teremtsünk embert a mi képünkre és hasonlatosságunkra.*

Figyeljük meg az „-ünk”, „-unk” végződéseket és a „mi” szót. Ezek többes számú névmások és a többes számú végzések, amelyek Istenre utalnak (*az angolban mind a három névmás – szerk.*). Isten aligha foglalhata bele az angyalokat ezekben a végzésekbe és névmásokba, hiszen az ember nem az angyalok, hanem Isten képére teremtett. Ezek a végzések és névmások tehát csakis Istenre utalnak, nem angyalokra, és mind többes számú névmások.

A másik példa, ahol Istenre vonatkozóan a „mi” többes számú névmást látjuk I. Mózes 3:22a: *És monda az Úr Isten: Íme az ember olyanná lett, mint mi közülünk egy.*

Egy harmadik példa, ahol ismét a „mi” többes számú névmást és a többes számú ragozást látjuk I. Mózes 11:7a: *Nosza szálljunk alá, és zavarjuk ott össze nyelvüket.*

Mózes első könyvében kívül a prófétáknál is találunk példát többes számú névmás használatára. Ézsaiás 6:8a: *És hallám az Úrnak szavát, aki ezt mondja: Kit küldjek el, és ki megyen el nekünk?*

Vegyük észre, hogy itt egyes számú névmással kezd, majd többes számra vált: *Kit küldjek el, és ki megyen el nekünk?* Az egyes szám azt jelöli, hogy Isten egy, a többes szám pedig az Istenség többességét. Ezek a többes számú névmások és ragozások világosan azt mutatják, hogy Isten többszemélyű.

7. Többes számú melléknevek

Az Istenség pluralitását bizonyító hetedik tény az Ószövetségben abból ered, hogy Istent többes számú melléknevekkel jellemzik. A héber szövegben ezek a melléknevek többes számban szerepelnek. Józsué 24:19 például magyarul így hangzik, *szent Isten*. Ám a *szent* melléknév héberül többes számban van, tehát szó szerint így lehetne lefordítani: „szent(ek) Istenek”. A második példa Zsoltárok 149:2, amely magyar fordításban így hangzik: *az ő teremőjében*. A *teremtő*nek fordított melléknév (magyarban főnév) a héberben többes számú, tehát szó szerint így hangzana: „Örvendezzen Izrael az ő teremőiben”. A harmadik példa Prédikátor könyve 12:3: *Emlékezzél meg a te Teremtődről*. A *teremtő* szó a héberben többes számú melléknév és szó szerint így hangzik: „a te Teremtőidről”. Ézsaiás 54:5-ben két példát találunk. A magyarban ezt olvassuk: *a férjed a te Teremtőd*. A héber szövegben mind a két szó, a *férj* és a *teremtő* is többes számú és szó szerint így hangzik: „a férjeid a te Teremtőid” – Istenről szólva. Ez is a többszemélyiség elvét hangsúlyozza.

8. Jehova Angyala

Az istenség pluralitására az Ószövetségben a nyolcadik bizonyíték a „Jehova Angyalára”, vagy az „Úr Angyalára” vonatkozó tanítás. Az Ószövetségben itt-ott feltűnik ez a figura. Bizonyos fordításokban *Jehova Angyalának* nevezik, míg máskor az *Úr Angyalaként* azonosítják. Az érdekesség azonban az, hogy amikor csak megjelenik a szövegösszefüggés egy részében *Jehova Angyalának* nevezik, s ugyanannak a szövegnek egy másik részében pedig *Jehovának*. Az mindenesetre egyértelmű, hogy Jehova Angyala nem mindennapi, hétköznapi angyal, hanem egy különleges lény, aki magának Istennek a látható megnyilvánulása. A szövegösszefüggésből mindig ez derül ki.

a. Az egyediség példái

Az első példa I. Mózes 16:7-14. A 7, 9, 10 és 11 versekben az *Úr (Jehova) angyalának* nevezik, a 13. versben pedig magának az *Úrnak (Jehovának)*.

A második példa I. Mózes 22:9-13-ban található. A 11 és 15 versekben az *Úr (Jehova) Angyalának* nevezik, de a 12. versben *Istennék* (magyar fordításban istenfélő, azaz aki féli Istent – szerk.) és a 16. versben *Úrnak (Jehovának)*.

A harmadik példa I. Mózes 31:11-13. A 11. versben *Isten Angyalának* nevezik, de a 13. versben azt mondja: *Én vagyok ama Béthelnek Istene*.

A negyedik példa I. Mózes 32:24-30-ban van. A 24. versben *férfiúnak* nevezik, mert így jelent meg. A 28. vers ezt írja: *küzdöttél Istennel*; és a 30. versben: *látám az Istent színről színre*. Az, aki férfiúként jelent meg valójában Jehova Angyala volt; ám amikor Jákóbról azt mondja, hogy Angyallal küzdött, azt is mondja, hogy Istennel küzdött.

Az ötödik példa II. Mózes 3:1-5. A 2. versben *Úr (Jehova Angyalának)* nevezik; a 4. versben azonban *Úrnak (Jehovának)* és *Istennék* is hívják.

A hatodik példa Bírák 2:1 *Jehova Angyala* volt felelős a kivonulásért; II. Mózes 19:4 azonban kijelenti, hogy a kivonulásért *Isten* felelős.

A hetedik példa Bírák 6:11-24. A 11, 12, 21 versekben az *Úr (Jehova) Angyalának* nevezik; a 20. versben pedig *Isten Angyalának*; de a 14, 16, 22 és 23 versekben *Úrnak (Jehovának)*.

A nyolcadik példa Bírák 13:2-24. A 3, 13, 15, 16, 17, 18, 20 és 21 versekben az *Úr (Jehova) Angyalának* nevezik; a 9. versben pedig *Isten Angyalának*. A 18. versben aztán *a neve csodálatos*, mely egyike azoknak a különleges héber szavaknak (*pele*), amelyeket kizárólag Istenre használnak, ahogyan Ézsaiás 9:6-ban is. Bírák 13:22 kijelenti, hogy amit láttak, *Isten* (Isten arca) volt.

Az utolsó példát Zakariás könyvének 1-6 fejezeteiben látjuk, ahol gyakran nevezik magának Jehova Angyalának.

Jehova Angyalának ezen megnyilvánulásai szintén az Istenség pluralitásának elvére mutatnak.

b. Az egyediség más bibliai bizonyítékai

Három ószövetségi részből is nyilvánvalóvá válik, hogy ez az Angyal nem holmi hétköznapi, szokásos angyal. Az első ilyen rész Ézsaiás 42:8, ahol Isten így szólt: *Én vagyok az Úr, ez a nevem, és dicsőségemet másnak nem adom.*

A Jehova - JHVH - személyes névben foglalt dicsőség csakis Istenhez tartozik, semmilyen más személyt, vagy főleg teremtményt nem illet meg.

A második rész II. Mózes 23:20-23, mely elárul bizonyos dolgokat Jehovának erről az Angyaláról. A 20. versben ez az Angyal, aki a kivonulást vezeti. A 21. versben ennek az Angyalnak kell engedelmeskedni, és soha nem szabad bosszantani. Azért nem bocsátja meg bűneiket vagy lázadásukat, mert *az én nevem van őbenne*. Ez az Angyal Isten személyes nevével bír, így az ő neve is Jehova. Ézsaiás 42:8 fényében: *Én vagyok az Úr, ez a nevem, és dicsőségemet másnak nem adom*, hacsak ez az Angyal nem az Istenség része, nincs joga ezt a nevet birtokolni. Tehát az egyes számú Jehova azt állítja, hogy ennek az Angyalnak is Jehova a neve. A 22. versben az engedelmisséggel áldás jár, és a 23. versben újra kijelenti, hogy ő a kivonulás Angyala. Az a tény, hogy Isten neve van benne, valamint az, hogy az Angyalnak hatalmában áll bűnöket megbocsátani vagy nem megbocsátani világos tanítás arról, hogy ő nem hétköznapi angyal, hanem maga Isten.

Az ehhez a ponthoz tartozó harmadik rész Hóseás 12:3-5, ahol Hóseás ismét hangsúlyozza, hogy ez az Angyal Isten személyes nevével bír. Ahhoz, hogy az Angyalnak Isten személyes neve meglegyen, magának Istennek kell lennie.

9. Isten Fia

Az Istenség pluralitásának kilencedik bizonyítéka az Ószövetségben az Isten Fia fogalom, melyet két ószövetségi írásrészben látunk:

a. 2. Zsoltár

Az első rész a 2. Zsoltár, ahol két helyen is látjuk ezt a fogalmat. Zsoltárok 2:7 kijelenti: *Törvényül hirdetem: Az Úr mondá nékem: Én fiam vagy te; én ma nemzettelek téged.*

A hetedik versben látjuk a fiúság kijelentését: Istennek van egy *fia*. Kijelenti valakiről, hogy ő az a fiú. A 8. és 9. versek kijelentik, hogy ennek a Fiúnak az a sorsa, hogy a világot uralja.

A 10-12 versekben erről a Fiúról azt mondja, hogy az egész világnak engedelmeskedni kell neki. Aztán a 12. vers kijelenti: *Csókoljátok a Fiút, hogy meg ne haragudjék és el ne vesszetez az úton, mert hamar felgerjed az ő haragja. Boldogok mindazok, a kik ő benne bíznak!*

A világnak az a feladata, hogy engedelmeskedjen a Fiúnak. A *Fiút csókolni* azt jelenti, hogy hódoljanak neki, tiszteljék őt. Ezután mindenkit arra szólít fel, hogy *bízzanak benne*

(angolban: *leljenek menedéket benne*), mert azokat, akik Isten Fiában bíznak, Isten megmenti. A 2. Zsoltár egyértelműen tanítja Isten Fiának létezését.

b. Példabeszédek 30:4

A másik rész, ami ugyanerről tanít a Példabeszédek 30:4, ahol az író hat, egymást követő kérdést tesz fel. Az első négy költői kérdés, hiszen a rájuk adott válasz nyilvánvaló. Az első négy kérdés ez: *Kicsoda ment fel az égbe, hogy onnan leszállott volna? Kicsoda fogta össze a szelet az ő markába? Kicsoda kötötte a vizet az ő köntösébe? Ki állapította meg a földnek minden határait?*

A válasz erre az első négy kérdésre nyilvánvaló: Isten az. Mind a négy kérdés azt feszegeti, hogy ki a felelős a világmindenség teremtéséért és formáltatásáért. A válasz mindegyik esetben nyilvánvalóan az, hogy Isten. Ő felelős mindezért a négy dologért.

Ezt követi az ötödik kérdés, ami ez: *Kicsoda ennek neve?*

A neve az Ószövetség egészében az a négy héber betű, mely e négy angol betűnek felel meg: JHVH. A neve JHVH, melyet gyakran „Jehovának”, vagy „Úrnak” fordítanak.

Majd ezután jön a hatodik kérdés: *Avagy kicsoda ennek fiának neve, ha tudod?*

Ez a trükkös rész ebben a versben. Tanítja, hogy Istennek van egy fia; ám a történelemnek azon a pontján az ő nevét még nem leplezték le. A Messiás különböző neveit később, a próféták könyveiben jelentették ki, ám ez az időszak jóval meghaladja a Példabeszédek könyve írásának idejét.

10. Az Isten-ember fogalma

Az Istenség pluralitásának tizedik bizonyítéka az Ószövetségben az, hogy az Ószövetség is tanítja az Isten-ember elvét. Ezt különböző példákön át láthatjuk.

a. I. Mózes 4:1

Azután ismeré Ádám az ő feleségét Évát, a ki fogad vala méhében és szüli Kaint, és monda: Nyertem férfiat az Úrtól.

Az első példában Éva Káinnak nevezi a fiát, mert: *nyertem férfiat az Úrtól* (angolban: nyertem férfiat Jehova segítségével). A segítségével szó vagy magyarul a „től” rag azonban nem szerepel az eredeti héber szövegben. I. Mózes 4:1 szó szerint így hangzik: *nyertem férfiat: Jehovát*. Más szóval Éva azt gondolta, hogy a fiú, akit szült, maga Isten volt. Ez azt is elárulja, hogyan gondolkodott Éva I. Mózes 3:15-ről, ahol Isten először ígéri meg a Messiást: *És ellenségeskedést szerzek közötted és az asszony között, a te magod között, és az ő magva között: az neked fejedre tapos, te pedig annak sarkát mardosod.*

Ez az első messiási prófécia, ami világosan kimondja, hogy a Messiás az asszony magjából születik. Ez az ige egyértelműen azt tanította, hogy a Messiás ember lesz. Az emberiségből kell származnia: asszony magjából. Ugyanakkor Éva azt is megértette, hogy ahhoz, hogy ez az ember legyen a szabadító, és hogy képes legyen megmenteni őt a bűneitől, egyidejűleg Istennek is kellett lennie. Amikor első fiának életet adott, úgy gondolta, hogy Káin az I. Mózes 3:15 beteljesedése, így ezt mondta: „Férfit nyertem: Jehovát.” Teológiája abszolút helyes volt, hiszen a Messiás Isten és ember egyszerre. Nem a teológiája volt téves, hanem a teológia alkalmazása, mert azt gondolta, hogy Káin az I. Mózes 3:15-ben lévő ígértet betöltése. Meg kell jegyeznünk, hogy már az első emberi lény születésével együtt járt annak megértése is, hogy a Messiás egyszerre lesz Isten és ember is; ezért az Isten-ember fogalma egészen I. Mózes 4:1-hez visszanyúlik.

b. Ézsaiás 9:6-7

Egy másik példa az Ézsaiás 9:6-7-ben szereplő híres részlet. A 6. vers első része egy zsidó gyermekről szól, aki a zsidó világba születik: *Mert egy gyermek születik nekünk, fiú adatik nekünk.*

Gyermek születik a zsidó világba, és az emberi mivoltát hangsúlyozzák. Ám a 6. vers második részében négy nevet kap, melyekből három kizárólag Istenre használható. Először *csodálatos tanácsosnak* nevezik. Angolban és magyarban is a „csodálatos” szó az emberre és Istenre egyaránt alkalmazható. Beszélünk Istenről, aki csodálatos, és a csodálatos házastársunkról. Ám a héber Bibliában vannak bizonyos szavak, amelyek kizárólag Istenre használhatóak. A héber csodálatos szó a *pele*, egyike azoknak a szavaknak, amelyeket csakis Istenre használnak. Bár az angolban és a magyarban a csodálatos tanácsos nem feltétlenül az istenségre utal, a héber nyelv ezt megköveteli. A gyermek második neve *erős Isten*. Ez egyértelműen az istenségre utaló, isteni cím. A harmadik név *örökkévalóság Atyja*, vagy pontosabban „az, aki uralja az örökkévalóságot”. Ez is istenségét hangsúlyozza, hiszen csakis Isten képes uralni az örökkévalóságot. A negyedik elnevezés *békesség fejedelme*. Ez az egyetlen elnevezés a héberben, ami mind Istenre, mind az emberre használható. A négy névből három olyan, ami kizárólag Istenre igaz. A vers első része az emberi mivoltát hangsúlyozza, a második rész pedig az istenségét, tehát az Isten-ember elv szerepel itt.

c. Jeremiás 23:5-6

Az Isten-ember elv harmadik példáját Jeremiás 23:5-6-ban találjuk. Az ötödik vers Dávid egy leszármazottjáról beszél, aki Dávid trónján ül – ez az emberi mivoltát hangsúlyozza. A hatodik versben aztán a neve *az Úr (Jehova), a mi igazságunk*. Az ötödik versben szereplő emberi lénynek, aki Dávid trónján ül, a hatodik versben Isten személyes nevét adják, s csak ismétlésként, Isten neve az ő isteni mivoltát mutatja. Az ötödik vers tehát az emberi, a hatodik vers pedig az isteni mivoltát emeli ki, s itt újra látjuk az Isten-ember elvét.

d. Zakariás 13:7

Fegyver, serkenj fel az én pásztorom ellen és a férfiú ellen, a ki nekem társam! így szól a Seregeknek Ura. Verd meg a pásztort és elszélednek a juhok, én pedig a kicsinyek ellen fordítom kezemet.

A negyedik példában a *társam* szót néhány fordításban „partneremnek” fordítják. A társnak, vagy partnernek fordított héber szó szószerinti jelentése azonban „velem egyenrangú”. Tehát a vers szószerinti fordításban így hangzik: „Fegyver, serkenj fel az én pásztorom ellen és a férfiú ellen – az ő emberi mivoltát hangsúlyozva -, aki egyenrangú velem! így szól a Seregeknek Ura.” Ez a férfiú Istennel egyenrangú és aki egyenrangú Istennel, annak magának is Istennek kell lennie. Egyrészt az emberi mivolta kerül kihangsúlyozásra: *Fegyver, serkenj fel az én pásztorom ellen, és a férfiú ellen*, másrészt viszont az isteni mivolta: „aki egyenrangú velem”.

Ez az a négy példa, ahol az Ószövetség egyértelműen tanítja az Isten-ember fogalmát.

11. A Szentlélek

Az istenség pluralitásának tizenegyedik bizonyítéka az Ószövetségben a Szentlélek gyakori megjelenése. A Szentlelket néha Istenként, máskor az istenség egyik személyeként látjuk. Többszöri előfordulása az Ószövetségben bizonyíték az istenség pluralitására. Az egyik példa I. Mózes 1:2-ben található, ahol Isten Lelke volt az, aki kotlósként ült, vagy lebegett a mélység fölött, tehát a Szentlélek részese volt a teremtésnek, a teremtés pedig Isten munkája. II. Mózes 31:3-ban a Szentlelket Istennek nevezi az Írás. Jób 26:13 szerint a Szentlélek részese volt a teremtésnek. Zsoltárok 51:13-ban kapja a Szentlélek nevet. Zsoltárok 139:7

pedig azt tanítja, hogy a Szentlélek mindenütt jelenlévő. Ézsaiás 11:2-ben a Leleket Jehova Lelekének nevezi.

B. Az istenség pluralitása az Újszövetségben

A második kategóriában az istenség pluralitását az Újszövetségben is látjuk, mégpedig abban, hogy több mint egy személyt nevez Istennek. Például Istennek nevezi az Atyát (János 6:27, Galátzia 1:1,3). Másodsor, Istennek nevezi a Fiút (János 1:1, Róma 9:5, Titus 2:13, I. János 5:20). Harmadsor pedig a Szentleleket is Istennek nevezi Apostolok Cselekedetei 5:3-9-ben, ahol a Szentléleknek hazudni egyet jelent azzal, hogy Istennek hazudni, valamint II. Korinthus 3:17-ben.

Összefoglalás: az Írások világosan tanítják a teljes Biblián át, hogy az Istenségben pluralitás van, és az Istenség több mint egy személyből áll.

II. AZ ISTENSÉG EGYSÉGE

A második vizsgálandó terület az Istenség egysége, valamint az, hogy bár a Biblia világosan beszél az Istenség többszemélyűségéről, soha nem beszél több istenről, ahogyan azt a politeizmus (többistenhit) tanítja. Tehát csakis a személyek pluralitásáról beszél. Egyetlen Isten van, és ez a többszemélyűség ennek az egyedüli egy Istennek az egysége.

A. Az istenség egysége az Ószövetségben

„Mi a bizonyíték az Istenség egységére?” Az Ószövetséget tekintve öt különböző bizonyíték szolgál erre.

1. Ugyanazon kép és hasonlatosság

Az első bizonyítékot I. Mózes 1:26-ban találjuk, amikor Isten azt mondta, hogy *teremtsünk embert a mi képünkre és hasonlatosságunkra*.

Ezt az írásrészt már idéztük korábban ebben a tanulmányban, hogy megmutassuk az istenség többszemélyűségét. Ugyanez a vers azonban az istenség egységét is bizonyítja, hiszen a beszélőnek és annak, akihez szól ugyanaz a képe és hasonlatossága: *a mi képünkre és hasonlatosságunkra*. A többes számú személyes névmás – *mi* – a pluralitást hangsúlyozza, az a tény pedig, hogy mind a beszélőnek, mind pedig annak, akihez szól ugyanaz a képe és hasonlatossága, az egységüket hangsúlyozza.

2. Egyes számú igék használata többes számú főnevekkel

Az istenség egységének második bizonyítéka az Ószövetségben az, hogy bár a héberben az „Istenre” használt *Elohim* szó többes számú, majdnem kivétel nélkül egyes számú igével használják, ami ellentmond a héber nyelvtannak. A héber nyelvtan szabályai szerint az igének számban és nemben meg kell egyeznie az alannal. Amikor az *Elohim* szót az igaz Istenre használják, néha a héber nyelvtan szerinti többes számú igéket alkalmaznak. Erre számos példát idéztünk korábban az Istenség többszemélyűségének bizonyítására. Ám az a tény, hogy az esetek többségében az *Elohim* szó mellett egyes számú igét használnak, egyértelműen az egységet hangsúlyozza. Ennek egyik példája I. Mózes 1:1: Kezdetben Isten (*Elohim*, többes szám) teremtette (egyes számú héber ige). Az ige számban nem egyezik a főnévvel (alannal), vagyis megszegi a héber nyelvtant. A szokásos héber nyelvtani szabályok ily gyakori megszegése akkor, amikor az *Elohim* szót az igaz Istenre használják, az istenség egységét mutatja.

3. Egyes és többes szám együttes használata

Az istenség egységének harmadik bizonyítéka az Ószövetségben az *El Elohim* használata. Az *El* az egyes számú, az *Elohim* pedig a többes számú alakja a szónak, ám a kettőt mégis együtt használják ugyanabban a versben, ugyanarról az Istenről szólva. Az egyik példa erre I. Mózes 33:20 *És oltárt állíta ott, és nevezé azt ily névvel: Isten, Izrael Istene (El Elohe Izrael).*

Az *El* egyes számban van, ám az *Elohe* az *Elohim* összetett formája, ami viszont többes számú, tehát szó szerint ezt jelenti: „Isten, Izrael Istenei”. Az a tény, hogy az egyes számot többes szám követi, és mindkettőt ugyanarra az igaz Istenre használják, az egységet hangsúlyozza.

A második példa, ahol mind az egyes-, mind a többes számot használja Józsué 22:22-ben található: *Az Istenek Istene az Úr, az Istenek Istene az Úr: ő tudja, és az Izrael is megtudja. Ha pártütésből és ha az Úr ellen való vétkekből van ez: ne tartson meg minket e napon!*

Az *Istenének* fordított héber szó az *El*, vagyis az *Isten* szó egyes száma. Az *Istenek* többes számú főnév – a magyar fordításban is -, vagyis *Elohim*, melynek fordítása „Isten”, vagy „Istenek”. A magyar fordításban az *Úr*, a *Jehova* szó *Isten* személyes neve: *El Elohim Jehova*. *Jehova* *Isten* személyes neve; az *Elohim* szó a pluralitását hangsúlyozza, az egyes számú *El* azonban az egységet. Tehát látjuk az egységet az *El Elohim* kifejezésben, ahol egy és ugyanazon *Istenre* egyes- és többes számot használnak.

4. Az összetett egy használata

Az Ószövetségben az istenség egységének negyedik bizonyítéka V. Mózes 6:4, mely nagyon híres vers a zsidó emberek számára. V. Mózes 6:4 a *sh'ma*, mely a Judaizmus minden létező formájának lényege. A vers így szól: *Halld Izráel: az Úr (Jehova), a mi Istenünk, egy Úr (Jehova)!*

Ez a vers minden egyéb versnél inkább hangsúlyozza az egység elvét. A zsidó missziók evangelizáció esetén a V. Mózes 6:4-et gyakran használják a zsidók, hogy az istenség többszemélyűsége ellen tanítsanak. Ha azonban alaposan tanulmányozzuk ezt a verset, akkor nyilvánvalóvá válik, hogy a vers nem abszolút egységet, hanem összetett egységet tanít. Ahelyett, hogy az istenség többszemélyűsége ellen érvelne, V. Mózes 6:4 valójában pont az istenség pluralitásának elvét támasztja alá. Először is vegyük észre, hogy ahol azt olvassuk az *Úr (Jehova), a mi Istenünk*, héberben az *Istenünk* szó többes számban szerepel, tehát szó szerint így hangzik: „a mi Isteneink”. Ám a kulcsszó, amire jelenleg összpontosítunk az *egy* szó.

a. Ehad

Az *egy* héberül *ehad*. Ha összevetjük az *ehad* szó egyéb ószövetségi előfordulását nyilvánvalóvá válik, hogy ez a szó az összetett egyre, nem az abszolút egyre utal. Például I. Mózes 1:5 így szól: *És nevezé Isten a világosságot nappalnak, és a sötétséget nevezé éjszakának: és lőn este és lőn reggel, első nap.*

Az éjszaka és nappal együttesen alkotta az *ehad*, vagyis *első nap* egységét.

Egy másik kulcsfontosságú rész I. Mózes 2:24: *Annak okáért elhagyja a férfiú az ő atyját és az ő anyját, és ragaszkodik feleségéhez: és lesznek egy testté.*

Amikor egy férfi és egy nő összeházasodik, egy – *ehad* - testté válnak. Két személyiség, egy nő és egy férfi egybekel, és a kettő egy lesz. Nyilvánvalóan nem abszolút eggyé válnak, hiszen megmarad külön személyiségük, mégis határozottan egységben vannak.

Másik példa Ezsdrás 3:1, ahol Izrael egész gyülekezete *egy, ehad* volt. Bár csoportjuk számos egyénből állt, mégis egyként tekintettek rájuk, nyilvánvalóan egy egyesült egészként.

Ezékiel 37:17 újabb példa, ahol Ezékieltől azt kérik, hogy érintsen össze két fát, hogy azok *egy, ehad* bottá váljanak. Az *ehad* szó – melyet V. Mózes 6:4-ben is használnak – ezen használata a héber szövegben tehát azt mutatja, hogy a szó összetett egységet, nem pedig abszolút egységet jelent.

b. Yahid

Létezik egy másik héber szó is, melynek jelentése: abszolút egy. Ez a *yahid* szó. I. Mózes 22:2-ben is ezt használják, amikor Ábrahám egyetlen, különleges fiáról, Izsákról van szó. Ha tehát Mózes Isten abszolút egyedülállóságát akarta volna kihangsúlyozni, akkor a *yahid* kifejezést használta volna. Ám nem ezt a kifejezést használta Isten egységére. V. Mózes 4:6 ezért érv az istenség pluralitása mellett, és ugyanakkor az egy Isten többszemélyűségének egységét is tanítja.

5. Jehovát egynek nyilvánítják

Az Ószövetségben az istenség egységére az ötödik bizonyíték az, hogy Zakariás 14:9 Jehovát egynek, *ehad* nyilvánítja.

B. Az istenség egysége az Újszövetségben

Az Újszövetségben az istenség egységét Efézus 4:4-6, I. Timótheus 2:5 és Jakab 2:19 tanítja.

III. AZ ISTENSÉG SZENTHÁROMSÁGA

Jelen messiási bibliatanulmány harmadik területe az istenség Szentháromságát fogja taglalni. Eddig azt mutattuk meg, hogy a Biblia tanítása szerint az istenségben többszemélyűség van, és ez a többszemélyűség az egyetlen Isten egysége. Szükségszerű azt is megmutatnunk, hogy ez a többszemélyűség a Szentháromságra korlátozódik, vagyis három személynél sem több, sem kevesebb nem szerepel benne.

A. Az istenség Szentháromsága az Ószövetségben

Az Ószövetségben abból látjuk, hogy Isten valójában Szentháromság, hogy csakis három személyt neveznek Istennek, és háromnál több személyt soha nem látunk együtt.

1. Ézsaiás 42:1

Ímé az én szolgám, a kit gyámolítok, az én választottam, a kit szívem kedvel, lelkemet adtam ő belé, törvényt beszél a népeknek.

Figyeljük meg a három személyt ebben az első példában. Az első személy maga a beszélő, amit az *én* személyes névmás használatából láthatunk. A második személy a beszélő *szolgája*, Jehova szolgája. A harmadik személy pedig Isten *Lelke*. Íme egy Írásrész, ahol három és csakis három személy látható, sem kevesebb, sem több.

2. Ézsaiás 61:1

Az Úr Isten lelke van én rajtam azért, mert fölkent engem az Úr, hogy a szegényeknek örömet mondjak; elküldött, hogy bekössem a megtört szívűeket, hogy hirdessek a foglyoknak szabadulást, és a megkötözötteknek megoldást.

A második példa is csak három egyént említ: *Jehovát, az Urat; Jehova, az Úr Lelkét*; és a beszélőre utaló *rajtam* szót: *Az Úr (Jehova) Isten lelke van én rajtam*. Itt is három személyt látunk, és nem többet.

3. Ézsaiás 63:7-14

Az istenség hármasságának harmadik ószövetségi példáját Ézsaiás 63:7-14 összefüggésében látjuk, ami a kivonulás összefoglalója. Ennek a résznek a szövegösszefüggésében három és csakis három személy kerül említésre. Az egyik személyt például a hetedik versben látjuk: *Az Úrnak kegyelmességeiről emlékezem, az Úr dicséreteiről mind a szerint, a mit az Úr velünk cselekedett; az Izrael házához való sok jóságáról, a melyet velük cselekedett irgalma és kegyelmének sokasága szerint.*

A hetedik vers *az Úr (Jehova)* nevű személyre utal. Ebben az esetben Jehova Isten, az Atya.

A második személyiséget a kilencedik vers említi: *Minden szenvedésüket Ő is szenvedte, és orcájának angyala megszabadította őket, szerelmében és kegyelmében váltotta Ő meg őket, fölvette és hordozta őket a régi idők minden napjaiban.*

Ebben a részben a második személyiség *orcájának angyala*. Ő Jehova Angyalával azonos, aki magának Jehovának a nevével bír. Vegyük észre a kilencedik versben, hogy ez az angyal felelős azért, hogy megmentse és megszabadítsa őket.

A harmadik személyiség a Szentlélek, akit három különböző alkalommal említenek. Először a 10. versben: *Ők pedig engedetlenek voltak és megszorították szentségének lelkét.*

Másodszor a 11. versben: *Hol van, a ki belé adá az ő szentséges lelkét?*

S harmadszor a 14. versben: *Mint a barmot, a mely völgybe száll alá, nyugodalomba vitte őket az Úr lelke: így vezérletted népedet, hogy magadnak dicső nevet szerezzen!*

Ebből a részből világosan kitűnik a három személyiség. Nincs háromnál kevesebb, sem annál több személyiség.

4. Ézsaiás 48:12-16

Az istenség hármasságának negyedik ószövetségi bizonyítékát Ézsaiás 48:12-16 szövegösszefüggésében látjuk. 12-14a versek: *Hallgass rám Jákób és Izrael, én elhívtam, én vagyok az első és én az utolsó. Hiszen kezem veté e föld alapját, és jobbom terjeszté ki az egeket, ha én szólítom őket, mind itt állnak. Gyűljetek egybe mind, és halljátok meg: ki jelenté meg közülük ezeket? az, kit az Úr szeret, elvégzi akaratát.*

Ezekben a versekben egyértelműen maga Isten a beszélő, mivel a beszélő úgy utal magára, mint aki az ég és föld teremtéséért felelős. Mivel Isten felelős az *ég és a föld* teremtéséért, azért törvényszerű, hogy maga Isten a beszélő.

A 16. vers kijelenti: *Közeledjetelek hozzám, halljátok ezt, nem szóltam eleitől fogva titkon! Mióta ez történik, ott vagyok! És most az Úr Isten engem küldött, és az ő Lelkét.*

Figyeljük meg alaposan a három személyt: a *beszélőt*, a *Lelket* és az *Urat, Jehovát*. A 16. versben a beszélő az ég és a föld Teremtője, és önmagára a *hozzám* névmással és a *szóltam* – egyes szám első személy múlt idejű végződésével utal. A beszélő megkülönbözteti magát a két másik személytől. Az egyik személy, akitől megkülönbözteti magát, *Jehova, az Úr*. A második személy, akitől megkülönbözteti magát *Isten Lelke*. Íme a legegységesebb ószövetségi írásrész a hármasságról. Itt, Ézsaiás 48:12-16-ban olyan világosan mutatja be a hármasságot, amennyire az ószövetségi írások csak tudják.

Az Ószövetség kizárólag három személyt nevez Istennek, és háromnál több személyt soha nem látunk együtt.

B. Az istenség Szenthármassága az Újszövetségben

Az Újszövetségben az istenség Szenthármasságára három főbb bizonyíték szolgál.

1. Kizárólag három személyt neveznek Istennek

Csakis három személyt neveznek Istennek az Újszövetségben, és háromnál több személyt soha nem látunk együtt.

a. Máté 3:16-17

És Jézus megkeresztelkedvén, azonnal kijöve a vízből; és ímé az egek megnyilatkoznak néki, és ő látá az Istennek Lelkét alájőni mintegy galambot és ő reá szállani. És ímé egy égi hang ezt mondja vala: Ez amaz én szerelmes fiam, a kiből én gyönyörködöm.

Jesua (Jézus) bemerítésének összefüggésében nem látunk háromnál több személyt. Jesua személyében látjuk a Fiút; látjuk a Szentlelket, aki egy galamb testének formájában száll alá; az Atya pedig hallható hangon keresztül van jelen, amely az égből száll alá, ezt mondván: *Ez amaz én szerelmes fiam, a kiből én gyönyörködöm.*

b. Máté 28:19

Elmenvén azért, tegyetek tanítványokká minden népeket, megkeresztelvén őket az Atyának, a Fiúnak és a Szent Léleknek nevében.

Az istenség Szentháromságának második újszövetségi példája csak három személyt említ specifikusan, annál nem kevesebbet, de nem is többet. A három személy itt nevesítve is van, *Atya, Fiú és Szent Lélek*. Vegyük észre a látszólagos ellentmondást a nyelvtannal kapcsolatban. A parancsolat az, hogy menjenek, és kereszteljék meg az embereket a fentiek *nevében*, és a *nevében* szó egyes számban áll. Nem azt mondja, hogy az „Atya, Fiú és Szentlélek neveiben”, ami nyelvtanilag helyesebb lett volna (*bár a magyar nyelv szerint, stilisztikai szempontból nem használnánk ebben az esetben sem többes számot – a szerk*). Ehelyett csupán a *nevében* szót használja. A *név* szó egyes számban szerepel, amely az istenség egységét hangsúlyozza. Ugyanakkor ez a *név* az *Atyához, Fiúhoz és Szent Lélekhez* tartozik, ami az Istenség Szentháromságát emeli ki.

c. János 14:16-17

És én kérem az Atyát, és más vigasztalót ad néktek, hogy veletek maradjon mindörökké. Az igazságnak ama Lelkét: a kit a világ be nem fogadhat, mert nem látja őt és nem ismeri őt; de ti ismeritek őt, mert nálatok lakik, és bennetek marad.

Az Istenség Szentháromságának harmadik újszövetségi példájában is megfigyelhetjük, hogy három személyt említ a szöveggörnyezet. Az egyik személy a beszélő, Jesua, akire az *én* személyes névmás utal. A második személy az *Atya*, akihez imádkozni fog (*kérem az Atyát*). A harmadik személy pedig a Szentlélek, akit elküldenek.

d. I. Korinthus 12:4-6

A kegyelmi ajándékokban pedig különbség van, de ugyanaz a Lélek. A szolgálatokban is különbség van, de ugyanaz az Úr. És különbség van a cselekedetekben is, de ugyanaz az Isten, a ki cselekszi mindezt mindenkiben.

Az istenség Szentháromságának negyedik újszövetségi példájában újra látjuk, hogy három személyt említ, de többet nem. A negyedik vers megemlíti a *Lelket*, aki a Szentlélek. Az ötödik vers megemlíti az *Urát*, aki a Fiú. A hatodik vers pedig megemlíti Istent, aki ebben az esetben *Isten*, az Atya.

e. II. Korinthus 13:13

Az Úr Jézus Krisztusnak kegyelme, és az Istennek szeretete, és a Szent Léleknek közössége mindnyájatokkal. Ámen.

Az istenség Szentháromságának ötödik újszövetségi példájában figyeljük meg a három személyt: *Az Úr Jézus Krisztusnak kegyelme*, vagyis a Fiú; *az Istennek szeretete*, vagyis az

Atya; és a *Szent Léleknek közössége*, vagyis a Szentlélek. Itt is három személyt említenek, sem többet, sem kevesebbet.

f. I. Péter 1:2

...az Atya Isten eleve rendelése szerint, a Lélek megszentelésében, engedelmisségre és Jézus Krisztus vérével való meghintésre: kegyelem és békesség adassék néktek bőségesen.

Az istenség Szentháromságának utolsó újszövetségi példájában a második vers három személyt említ: *Istent*, az Atyát, aki az eleve rendelésért (előre tudás) felelős; a *Lélek*, aki a *megszentelésért* felelős; és a *Fiú*, *Jézus Krisztus*, aki a világ bűneiért saját vérének meghintéséért, kitöltéséért felelős.

Ezekből a részekből egyértelmű, hogy csakis három személyt nevez Istennek az Újszövetség, s háromnál több személlyel sehol sem találkozunk.

Összefoglalás: Az Ószövetség tanításának megfelelően az Újszövetség is egyértelműen elismeri, hogy az istenségben három személy van. Ám míg az Ószövetség egyértelműen a hármasság egységét tanította, nem nevezte meg ennek a hármasság egységnek a tagjait. Az erre vonatkozó kijelentést csakis az Újszövetségben látjuk. Az első személy elnevezése Isten, az Atya. A másodiké Isten, a Fiú. Az Újszövetség válaszolja meg a Példabeszédek 30:4-ben feltett kérdést: *Kicsoda ennek fiának neve?* A Fia neve Jézus (Jesua). Az Ószövetséggel összhangban azért küldte Isten, hogy a Messiás legyen, ám ezúttal emberként, nem pedig angyalként küldetett. Ráadásul meghatározott céllal jött: meghaljon a bűneinkért. Lényegében az történt, hogy Isten emberré lett, hogy elvégezze az engesztelés munkáját. A harmadik személy neve Isten, a Szentlélek. Az Újszövetségen át azt látjuk, hogy ő a második személy tetteihez kapcsolódik, ahogyan azt az Ószövetség is tanítja.

2. Csakis három személy rendelkezik Isten jellemzőivel

Az Újszövetségben az istenség Szentháromságára vonatkozó második bizonyíték az, hogy kizárólag három személy rendelkezik Isten tulajdonságaival. Négy különböző isteni jellemző létezik, amellyel kizárólag három személy bír.

a. Örökkévaló lét

Az első jellemző az örökkévaló lét. Csakis három személyről állítják, hogy rendelkeznek ezzel az attribútummal, mivel csak három olyan személy van, aki mindig is létezett, és továbbra is mindig létezni fog.

Az Atya örökkévaló létének jellemzőjét a 90. Zsoltár 2. versében látjuk, amely szerint az Atya *öröktől fogva mindörökké* van.

A Fiú is rendelkezik az örökkévaló lét jellemzőjével Mikeás 5:2-ben (amelyet Máté 2:5-6 is idéz). Bár emberként Betlehemben született, Mikeás 5:2 azt is elmondja, hogy istenségében *eleitől fogva, öröktől fogva van*. A Mikeás által használt héber szavak a legerőteljesebb kifejezések az örökkévaló múlt fogalmának megfogalmazására.

A Fiú örökkévaló létét János 1:1 is tanítja: *Kezdetben vala az Íge, és az Íge vala az Istennél, és Isten vala az Íge.*

Eszerint a vers szerint a Fiú már a kezdetekben létezett Istennel, az Atyával. Más szóval, amióta Isten létezik, azóta a Fiú is létezik. Mivel Isten, az Atya a teljes örökkévalóságtól létezik, így a Fiúnak is léteznie kellett a teljes örökkévalóságtól fogva. János 1:1 világos bizonyítéka annak is, hogy az egyes kultuszok által tanított elképzelés, miszerint Isten, az

Atya teremtette a Fiút, téves. János 1:1 lényege az, hogy amióta az Atya létezik (vagyis a teljes örökkévalóság óta), azóta a Fiú is létezik. A Fiú örök létére vonatkozó részeket találunk még János 1:5-ben és 8:58-ban.

Zsidókhöz írt levél 9:14 szerint a Szentlélek is rendelkezik az örökkévaló lét jellemzőjével.

b. Mindenhatóság

A második jellemző a mindenhatóság, ami azt jelenti, hogy „minden hatalommal bír”. Csakis három személy rendelkezik a mindenhatóság jellemzőjével. I. Péter 1:5-ben az Atya mindenható. Zsidókhöz írt levél 1:3-ban a Fiú mindenható. Róma 15:19-ben a Szentlélek mindenható.

c. Mindentudás

A harmadik jellemző a mindentudás, „mindent tudni”. Az Atya mindentudó a Jeremiás 17:10-ben. A Fiú mindentudó a János 16:30, 21:17 és Jelenések 2:23-ban. A Szentlélek mindentudó I. Korinthus 2:10-11-ben.

d. Mindenütt jelenlét

A negyedik jellemző, amellyel csak három személy rendelkezik a mindenütt jelenlét, melynek jelentése „Isten mindenhol jelen van”. Jeremiás 23:24 szerint az Atya mindenütt jelenlét. Máté 18:20 és 28:20 szerint a Fiú mindenütt jelenlét. Zsoltárok 139:7-10 szerint a Szentlélek mindenütt jelenlét.

Összegzés: a második bizonyíték arra, hogy az istenség többszemélyűsége a Szentháromságra korlátozódik az, hogy csupán három személy rendelkezik Isten jellemzőivel, mint az örökkévaló lét, a mindenhatóság, a mindentudás és a mindenütt jelenlét egyedien isteni jellemzőivel.

3. Csakis három személy ismeri Isten munkáját

Az Újszövetségben létezik egy harmadik bizonyíték is az istenség Szentháromságára: kizárólag három személy cselekszik úgy, mint Isten, vagy végzi Isten munkáját. Ezen a területen három példát találunk.

a. A világegyetem teremtésének munkája

Az első példa a világegyetem teremtése. Az egész Biblia, mind az Ó-, mind az Újszövetség alapvető eleme az, hogy Isten a világmindenség Teremtője. A világ teremtése kifejezetten Isten munkája, az Írásban mégis azt látjuk, hogy három személy felelős a teremtés munkájáért. Zsoltárok 102:25-ben az Atya felelős a világegyetem teremtéséért. János 1:3-ban és Kolossé 1:6-ban a Fiú felelős a világegyetem teremtéséért. I. Mózes 1:2, Jób 26:13 és Zsoltárok 104:30 szerint pedig a Szentlélek felelős a világegyetem teremtéséért. A világmindenség teremtéséért – a mi Isten munkája – tehát három személy felelős.

b. Az ember teremtésének munkája

Isten második különleges munkája az ember megteremtése. Itt is mint az Ó-, mind az Újszövetség szerint igaz, hogy Isten teremtette az embert saját képére. Az Írás azt tanítja, hogy az ember teremtése három különböző személynek tulajdonítható. I. Mózes 2:7 szerint az Atya felelős az ember teremtéséért. Kolossé 1:16 szerint a Fiú felelős az ember teremtéséért. Jób 33:4 szerint pedig a Szentlélek felelős az ember teremtéséért. Ahogyan a világmindenség teremtése esetében, úgy az ember teremtésénél is igaz, hogy három személynek tulajdonítják azt a feladatot, ami Isten munkája.

c. Az ihletés munkája

A harmadik példa az ihletés munkája. Az Írás szerint Isten végzi az ihletést; Isten az, aki leleplezi önmagát. Mégis, három különböző személyről állítja az Írás, hogy felelősek az ihletés munkájáért. II. Timótheus 3:16 szerint Isten, az Atya végzi az ihletés munkáját. I. Péter 1:10-11-ben Isten, a Fiú felelős az ihletés munkájáért. II. Péter 1:21-ben pedig a Szentlélek felelős az ihletés munkájáért. Ez is Isten munkája, mégis három személy felelős érte.

KÖVETKEZTETÉS

Az istenségre vonatkozóan a Biblia három nagyszerű igazságot tanít. Először is, az istenség többszemélyűségét: az istenségben belül több személy létezik.

Másodszor, az istenség egységét: pluralitás nem több istent jelent, mint a politeizmusban, hiszen csak egyetlen Isten létezik.

Harmadszor, az istenség Szentháromságát: az egy Isten személyiségének többszemélyűsége háromra korlátozott: Atyára, Fiúra és Szentlélekre – sem többre, sem kevesebbre.